

այլ ինչ ևս մասն (Սոփ. Հայկ. Զ.) :» Այս տեղից
երևում է, որ Զենոն Հայերի ձեռք թողել է այն,
ինչ որ ինքն իսկապէս չէր կարող տալ, որովհետև
նոցա ձեռքումն էր. «վասն լուսաւորելոյն յառաջա-
գոյն զնոսա» վերաբերում է Ս. Աջին, որ արդէն
յայտնի մասունք էր Ե. դարում և ամէն ժամանակ
իրը և մի պատուական սրբութիւն դուրս էր բերում
ս. խաչի նշանի հետ միասին ժողովուրդ օրհնելու
համար, Հայրապետական աթոռի յաճախակի տե-
ղափոխութիւնների ժամանակ Ս. Աջն էլ իւր տեղը
փոխում էր: Բագրատունեաց թագաւորութեան անկ-
ման և Սելջուքեան հրոսակների պատճառած շփո-
թութիւնների և գաղթականութիւնների ժամանակ
Ս. Աջը գտնւում էր Աղթամար, ուր տարուել էր
մի քանի այլ ս. նշանների հետ, ինչպէս երևում
է դեռ Ժ. դարի վերջերում: Այդ մասին հաւաս-
տի տեղեկութիւններ պահասում են, Յայտնի է այն,
որ Գրասխանակերտցի Յովհաննէս Զ. Վաթուղիկո-
սըն, առ հասարակ շատ նեղուած լինելով ներքին և
արտաքին թշնամիներից, երբ 923 թուին Գուինի կա-
թուղիկոսարանն ընկաւ նըսր ոստիկանի ձեռքը, հե-
ռացաւ գնաց Վասպուրական, ուր մի տարի յետոյ
վախճանուեցաւ: Այնուհետև նորա երեք յաջորդ-
ներն՝ Ստեփաննոս Բ., Թէոդորոս Ա. և Եղիշէ Ա.
կաթուղիկոսներն հայրապետութեան աթոռատեղի
ընտրեցին Աղթամար կղզին, ուր և աթոռը մնաց